

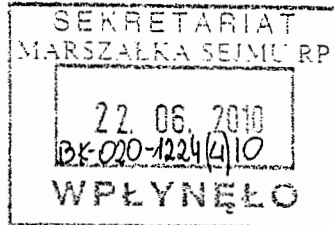

Warszawa 21 czerwca 2010 roku

Przewodniczący

Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

KRRiT - 070-14/1262/10-5

Pan

Bronisław Komorowski

Marszałek

Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Stanisław Paweł Maciejowski

W nawiązaniu do pisma z dnia 21 maja 2010 r. (sygn. GMS-WP-183-74/10) oraz w ślad za pismem Przewodniczącego KRRiT z dnia 11 czerwca 2010 r. (sygn. KRRiT-70-14/1262/10-4), w sprawie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji oraz ustawy o opłatach abonamentowych, którego pierwsze czytanie zaplanowano na posiedzenie Komisji Kultury i Środków Przekazu w dniu 22 czerwca br., przedstawiam poniżej uzupełniającą opinię Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

Na wstępie należy wskazać, iż przy analizie przedmiotowego projektu ustawy regulującej kwestię finansowania nadawców publicznych ze środków publicznych należy odnieść się do reguł prawa wspólnotowego w zakresie pomocy publicznej.

Zgodnie z art. 108 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. U. U.E. z 30 marca 2010 r. Nr C 83/47 – dalej zwany „Traktatem”): „Komisja jest informowana, w czasie odpowiednim do przedstawienia swych uwag, o wszelkich planach przyznania lub zmiany pomocy”.

Ponadto, obowiązki dotyczące zgłoszenia pomocy publicznej zostały uszczegółowione w dwóch rozporządzeniach wspólnotowych: Rozporządzeniu Rady WE Nr

659/1999/WE z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiającym szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE oraz Rozporządzeniu Komisji Nr 794/2004/WE z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady 659/1999 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 93 Traktatu WE.

Zgodnie z art. 2 Rozporządzenia 659/1999/WE zainteresowane państwo członkowskie ma obowiązek zgłosić Komisji w odpowiednim czasie wszelkie plany przyznania nowej pomocy. Definicję programu pomocowego zawiera art. 1 lit. d) Rozporządzenia:

"program pomocowy" oznacza każde działanie, na którego podstawie, bez dalszego wprowadzania w życie wymaganych środków, można dokonać wypłat pomocy indywidualnej na rzecz przedsiębiorstw określonych w ustawie w sposób ogólny i abstrakcyjny oraz każde działanie, na którego podstawie pomoc, która nie jest związana z konkretnym projektem, może zostać przyznana jednemu lub kilku przedsiębiorstwom na czas nieokreślony i/lub w nieokreślonej kwocie.

Na poziomie krajowym tryb postępowania z projektami programów pomocowych został określony w ustawie z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz.U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404 z późn. zm. – dalej zwana: „uppp”).

W art. 2 ust. 7 uppp uszczegółowiono definicję programu pomocowego odnosząc ją do aktu normatywnego. Zgodnie z tym przepisem przez program pomocowy należy rozumieć akt normatywny spełniający przesłanki, o których mowa w art. 1 lit. d) rozporządzenia 659/1999/WE, czyli w komentowanym przypadku poselski projekt ustawy.

W uppp zawarto szczególny tryb dotyczący postępowania z projektami ustaw będącymi programem pomocowym opracowanym przez podmiot niebędący organem administracji publicznej (por. art. 16a uppp). Należy podnieść, iż zgodnie z intencją ustawodawcy tryb ten ma znajdować zastosowanie również do projektów poselskich i uzupełniać w tym zakresie zapisy Regulaminu Sejmu.

Art. 12 uppp nakłada obowiązek uzyskania opinii Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów o projekcie programu pomocowego. Zgodnie z art. 16a uppp w przypadku gdy projektem programu pomocowego jest poselski projekt ustawy z wnioskiem o wydanie opinii występuje organ właściwy na podstawie regulaminu Sejmu czyli Marszałek Sejmu (wniosek z art. 19 uppp oraz art. 34 ust. 3 Regulaminu Sejmu), który przed skierowaniem do pierwszego czytania powinien skierować projekt do konsultacji w trybie i na zasadach określonych w innych ustawach.

Zgodnie z przepisami uppp do wniosku o wydanie opinii dołącza się projekt programu pomocowego lub projekt aktu, na podstawie którego ma być udzielana pomoc indywidualna, w szczególności projekt decyzji lub umowy, oraz informacje niezbędne do wydania opinii, dotyczące w szczególności adresatów zamierzonej pomocy, jej przeznaczenia, formy, wielkości i czasu trwania.

Szczegółowy zakres informacji, który organ Sejmu powinien dołączyć do wniosku o wydanie opinii został uregulowany w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 26 października 2004 r. w sprawie informacji przekazywanych w celu wydania opinii o planowanej pomocy publicznej (Dz. U. Nr 246, poz. 2467 ze zm.).

W tym kontekście należy również zwrócić uwagę na zapisy Komunikatu Komisji Europejskiej w sprawie stosowania zasad pomocy państwa wobec radiofonii i telewizji publicznej (Dz. U. U.E. z dnia 27 października 2009 r. Nr C 257/01 – dalej „Komunikat”), który określa warunki finansowania przez państwo nadawców publicznych, zgodnie z Traktatem.

W szczególności należy podnieść zawarte w tym dokumencie wymogi w zakresie przeprowadzanie przez państwa członkowskie procedury wcześniejszej oceny opierającej się na otwartych konsultacjach publicznych, czy ważne nowe usługi audiowizualne przewidywane przez nadawców publicznych spełniają wymogi protokołu amsterdamskiego, tj. czy służą demokratycznym, społecznym i kulturalnym potrzebom społeczeństwa, przy jednoczesnym należytym uwzględnieniu ich ewentualnego wpływu na warunki handlu i konkurencję (por. pkt 84 Komunikatu).

Na znaczenie Komunikatu wskazywał również Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w skierowanym do Marszałka Sejmu piśmie z dnia 14 kwietnia 2009 r. (znak: DDO-500-20/2/09/RZ): „w mojej ocenie, zasadne wydaje się bieżące monitorowanie prac Komisji Europejskiej, tak aby przyjęte przez nią rozwiązania mogły zostać w miarę możliwości uwzględnione również w prawodawstwie krajowym”.

Znaczenie w odniesieniu do przedmiotowego projektu ustawy posiadają również zapisy dyrektywy Komisji 2006/111/WE z dnia 16 listopada 2006 r. w sprawie przejrzystości stosunków finansowych między państwami członkowskimi a przedsiębiorstwami publicznymi, a także w sprawie przejrzystości finansowej wewnątrz określonych przedsiębiorstw.

Należy wskazać, iż zgodnie z Komunikatem Komisji Europejskiej oceniając zgodność systemu finansowania nadawców publicznych zwraca szczególną uwagę na:

- przyjęcie przez państwo członkowskie oficjalnej definicji misji publicznej;
- powierzenie wykonywania misji publicznej na mocy oficjalnej aktu np. ustawowo lub w drodze umowy;
- proporcjonalność i przejrzystość finansowania powierzonych zadań.

Kwestia ta została również szczegółowo omówiona w Opinii Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej o zgodności z prawem Unii Europejskiej sprawozdania Komisji Kultury i Środków Przekazu (druk 1968) o poselskim projekcie ustawy o zadaniach publicznych w dziedzinie usług medialnych (druk 1847), z dnia 19 maja 2009 r. (znak: Min.MD/1222/09/DP/jg).

Mając powyższe na względzie należy przypomnieć, iż w art. 1 pkt 2 lit. a projektodawca proponuje uchylenie w art. 21 ust. 1a, który zawiera katalog zadań publicznej radiofonii i telewizji wynikających z realizacji misji.

Należy wyrazić wątpliwość czy przewidywana zmiana wraz z wprowadzeniem do ustawy instytucji planów finansowo-programowych przedsięwzięć w zakresie realizacji zadań, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji nie oznacza zmiany definicji misji publicznej. Zmiana taka mogła by zostać uznana za powierzenie „nowej pomocy” w rozumieniu prawa wspólnotowego.

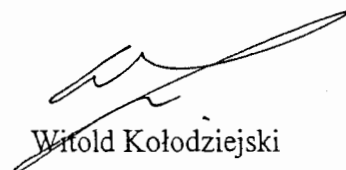
Jednocześnie należy wskazać, iż przewidywane zmiany nie biorą pod uwagę zapisów Komunikatu, a w szczególności pkt 84-89 tego dokumentu.

W świetle powyższego należy krytycznie odnieść się do dołączonej do projektu ustawy opinii Biura Analiz Sejmowych z dnia 27 maja 2010 r. (znak: BAS-WAPEiM-861/10), w której wskazano, iż „Prawo Unii Europejskiej nie reguluje kwestii, o których mowa w projekcie ustawy”.

Tymczasem stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem poprawnie wskazano w pkt 2 „Opinii prawnej w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zadaniach publicznych w dziedzinie usług medialnych” sporządzonej 2 kwietnia 2009 r. (znak: BAS-WAL-587/09). W pkt. 3.7 ww. opinii wskazano również na obowiązek dokonania notyfikacji projektu. Kwestię tę podniesiono również we wskazanej powyżej opinii Sekretarza KIE.

W związku z powyższym w celu uniknięcia niebezpieczeństwa wprowadzenia zmian w systemie finansowania nadawców publicznych niezgodnych z Traktatem zasadne wydaje się zbadanie zgodności projektu ustawy z prawem wspólnotowym we wskazanym powyżej zakresie, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii notyfikacji programu pomocowego do Komisji Europejskiej.

2 powatki

Witold Kołodziejski